

متحدین عرب به واشتگتن بی اعتماد شده‌اند

آغاز پایان هرژمونی آمریکایی در خاورمیانه

مسیری که گاه به نام «خودمختاری با استقلال راهبردی» از آن ی‌ساز می‌شود، این مفهوم، شاخص سیاست خارجی غیرمتعهد هندوستان است که در عین بهبود بخشیدن به روابطش با ایالات متحده همچنین در حال توجه دوباره به کشورهای همچون عربستان سعودی است که زمانی دوست نزدیک ایالات متحده بودند، و نیز با دیدگاه‌های رئیس جمهور فرانسه، امانوئل ماکرون، پس از دیدار اخیرش از یکن هم آوایی می‌کند.

فرین، که زمانی هم به عنوان سفیر ایالات متحده در عربستان سعودی خدمت کرده، در قسرن ۲۱ منابع زیادی را به آن اختصاص داد. در ماه مارس، چین منباجی آشتی ایران و عربستان سعودی شد، نقشی که دیرزمانی بود توسط ایالات متحده ایفا می‌شد. واشنگتن در حال حاضر روابط دیپلماتیک با تهران ندارد و روابطش با ریاض نیز با دشواری همراه است. «چارلز فریمن» نیروهای دریایی مان را اعزام می‌کنیم، بمباران می‌کنیم اما هرگز از هنر «چارلز فریمن» استفاده نمی‌کنیم.» فریمان، مترجم اصلی ریچارد نیکسون، رئیس جمهوری وقت آمریکا در سفر سال ۱۹۷۲ به یکن بود. این سفر به شناسایی حاکمیت چین بر تایوان و گشایش سفارت آمریکا در یکن انجامید، جایی که فریمن به عنوان معاون رئیس نمایندگی آمریکا خدمت می‌کرد. او اکنون به نیوزویک می‌گوید، «دوران درخشش دیپلماتیک واشنگتن به پایان رسیده‌است.» فریمان می‌افزاید: «آنچه رخ داده، کاهش قابل توجه توانایی آمریکا در تحمیل بر دیگران است. به نظر می‌رسد که ما هنوز هم خود را همان نیروی مسلط بدون‌چالش‌یی می‌بینیم که پایان جنگ سرد تئورش را داشتیم.»

استقلال طلبی راهبردی

کشورهای زیادی به راه خودشان می‌روند، توسعه و تعمیق روابط خود با کشورهای

آمریکا به جنگ سعودی در یمن را کاهش داد و در پی احیای توافق هسته‌ای با ایران برآمد، شکاف بزرگی در روابط آمریکا و عربستان پدیدار شد. در همین حال، چند کشور مسلمان خاورمیانه، در محکوم کردن رفتار چین نسبت به اقلیت مسلمان‌سای اوپغور، بسا ایالات متحده همراهی کردند. از طرف دیگر، در شرایطی که آمریکا، برای تقویت دست خود در همواردی با چین، تصمیم به پایان جنگ بی‌پایان خود می‌گیرد، طبعاً خاورمیانه ای که در اختلاف و آشفتگی به سر می‌برد، در پی دریافت کمک بر می‌آید. فان می‌گوید: «واقعیت این است که ایالات متحده به نیازهای فوری کشورهای خاورمیانه برای توسعه، توجهی نکرد یا به این نیاز، توجه کافی نداشت. واشنگتن باید درک خارجی) اهمیت پیدا کند. برای رسیدن به جهانی صلح آمیز و مرفه که قادر به رویارویی با چالش‌های بی سابقه‌ای همچون فرایش محیط زیست، تورریسم و انواع خشونت‌ها، جابه جایی انبوه جمعیت، تهدید همه گیری و پرهیز از جنگ هسته‌ای یا بکارگیری سلاح‌های کشتار و ویرانی انبوه است، نیازمند آن هستیم که با همه کشورها با احترام رفتار کنیم.» وی هشدار می‌دهد که رویکرد آمریکا، با شباهت بسیاریش به اتحاد شوروی، بر این باور کهپنه استوار استت «که آمریکا از دانش و توانایی تغییر جهان برخوردار است و تنها کافی است که سلطه نظامی و اقتصادی اش را برای تغییر دیگر جوامع به کار گیرد.» متلاک می‌گوید که این خط فکری، مبلغ نگرشی است که می‌گوید «ما جنگ سرد را بردیم و اینکه هر فروپاشی اتحاد شوروی و سقوط سیستم کمونیستی، مود آن بود که سرمایه داری و «موکراسی» سرزوشت محتم نوع بشر است، و اینکه سلاح‌های هسته‌ای، ما را روبین تن و شکست‌ناپذیر کرده است، بنابراین رهبری آمریکا برای گذار جهانی، ضرورت دارد.» وی بر این باور است که «پنه‌ا، تصوراتی است نادرست و اهدافی نشدنی».

اما محمدبن سلمان به عنوان پادشاه آینده عربستان، میراث خود را با مدرن سازی و جست وجوی یک هویت ملی فرامذهبی رقم می‌زند. ایالات متحده، ابتدا از این دست تحولات داخلی در عربستان حمایت می‌کرد اما به طور روز افزونی به این روند بدبین شده است. صمان می‌گوید: «سیاست‌های امرانه و یکجانبه آمریکا با هیچ کشوری که برای خود و حاکمیتش احترام قائل است، پیش نخواهد رفت. کشوری که به منافع خود پایبند است، به هیچ روی به نظرات دیگران یا نظراتی که بر آن تحمیل شود، اهمیتی نمی‌دهد.» صبان با اشاره به راهبرد «چشم انداز ۲۰۳۰» می‌گوید که این راهبرد مستقیماً با تنوع بخشی به اقتصاد و ژئوپولیتیک عربستان پیوند دارد. وی تأکید می‌کند که همه باید به منافع عربستان سعودی احترام بگذارند و هشدار می‌دهد که «هیچ کشوری نباید در تصمیمات عربستان سعودی در سطح بین‌المللی دخالت کند.» برخی دیپلمات‌ها نمی‌گویند که رویدادهای اخیر در خاورمیانه و دیگر مناطق، نشان می‌دهد که سی سال پس از فروپاشی شوروی، آمریکا با همه توانایی‌های نظامی، مالی و دانشته‌های فرهنگش، جذابیت خود را برای بیشتر جهان از دست داده است.

جک متلاک Jack Matlock، آخرین سفیر آمریکا در اتحاد شوروی می‌گوید: «لگویی و نمونه ای که امروز به دنیا ارائه می‌دهیم، دیگر آن جنابیت سال ۱۹۹۱ را ندارد.» متلاک که خدمت در وزارت امور خارجه آمریکا را از سال ۱۹۶۵ آغاز کرد، به نیوزویک می‌گوید که موفقیت‌های چین در جاسازی خود در چارگوشه جهان «باید الهام بخش یک بازسنجی عمیق برای تغییر مسیر کنونی (واشنگتن) باشد.»

امروزه، ارتباط آمریکا با بحرین اصلی اش، به پایین ترین سطح رسیده است. در این میان، چین فرستی فزاینده از اهداف ژئوپولیتیک را دنبال می‌کند، روسیه درگیر جنگی در اوکراین است که چشم اندازی برای پایان آن وجود ندارد، ایران روابطش با بحرین را بازسازی می‌کند و کره شمالی به توسعه سلاح‌های هسته‌ای اش سرعت می‌دهد. تحریم‌ها، که مهمترین نقطه اتکای دیپلماتیک آمریکاست، تا به اینجا تاثیر چندانی برای تغییر رویکرد دشمنان نداشتت است. متلاک می‌گوید که «ایدئولوژی و شکل حاکمیت‌ها نباید (در روابط خارجی) اهمیت پیدا کند. برای رسیدن به جهانی صلح آمیز و مرفه که قادر به رویارویی با چالش‌های بی سابقه‌ای همچون فرایش محیط زیست، تورریسم و انواع خشونت‌ها، جابه جایی انبوه جمعیت، تهدید همه گیری و پرهیز از جنگ هسته‌ای یا بکارگیری سلاح‌های کشتار و ویرانی انبوه است، نیازمند آن هستیم که با همه کشورها با احترام رفتار کنیم.» وی هشدار می‌دهد که رویکرد آمریکا، با شباهت بسیاریش به اتحاد شوروی، بر این باور کهپنه استوار استت «که آمریکا از دانش و توانایی تغییر جهان برخوردار است و تنها کافی است که سلطه نظامی و اقتصادی اش را برای تغییر دیگر جوامع به کار گیرد.» متلاک می‌گوید که این خط فکری، مبلغ نگرشی است که می‌گوید «ما جنگ سرد را بردیم و اینکه هر فروپاشی اتحاد شوروی و سقوط سیستم کمونیستی، مود آن بود که سرمایه داری و «موکراسی» سرزوشت محتم نوع بشر است، و اینکه سلاح‌های هسته‌ای، ما را روبین تن و شکست‌ناپذیر کرده است، بنابراین رهبری آمریکا برای گذار جهانی، ضرورت دارد.» وی بر این باور است که «پنه‌ا، تصوراتی است نادرست و اهدافی نشدنی».

کرد. نمایندگان جمهوری خواه از دولت آمریکا انتقاد کرده‌اند که به راب مالی اجازه داده است پس از تعلق مجوز امنیتی او به دلیل تحقیقات، به کار در این وزارتخانه ادامه دهد و چند هفته به اسرائیل برای دیدن ندادت. است، در اواسط ژوئیه، مک کال تهدید کرد که اگر در مورد شرایط تعلق مالی مالی اطلاعاتی دریافت نکنند، مقامات وزارت خارجه را احضار خواهد کرد.

مک کال بدون ارائه شواهد، این سوال را مطرح کرده که راب مالی ممکن است «اطلاعات و اسرار را به کشور خارجی دشمن آمریکا منتقل کرده باشد» و گفته است که چنین اقدامی «از نظر من خیانت خواهد بود.»

در این خصوص توضیح دهد. تارنمای آمریکایی پولیتیکسو در این باره نوشت: به گفته یکی از دستیاران کمیته جمهوری خواه که خواست فائش نشود، مایکل مک کال، رئیس کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان توانسته است موافقت وزارت امور خارجه این کشور را برای برگزاری جلسه در این هفته به دست آورد. قانونگذاران از هر دو حزب در این جلسه توجیهی محرمانه می‌توانند شرکت کنند. وزارت امور خارجه آمریکا تأیید کرده است که درحال برنامه ریزی برای جلسه توجیهی جهت پاسخ به سوالات نمایندگان درباره راب مالی است، اما از ارائه جزئیات در مورد زمان بندی یا محتوای دقیق آن خودداری

شومن در آستانه بازنشستگی تاکید کرد

لزوم حفظ دیپلماسی آمریکا با ایران

و همتایان توانستید مشکلات را دست‌به‌بندی کنید و بر روی مشکلات پیش روی‌تان تمرکز کنید. شما توانستید به مسئله هسته‌ای رسیدگی کنید درحالی‌که مسئله سوریه را برای مذاکرات دیگر کنار گذاشتید. آیا چنین چیزی ممکن است؟ بیان کرد: این مسئله با برخی کشورها بسیار سخت است. در حال حاضر این کار با روسیه سخت است. با اینکه روابطمان در حال حاضر تا این حد بد است، هنوز کانال‌هایی داریم که می‌توانیم درخصوص مشکلات متفرقه گفت‌وگو کنیم. ما به دنبال آن هستیم تا کسانی که صورت نادرست در روسیه برپا هستند ازجمله ایوان فرشکوویچ و پاتولولان را آزاد کنیم. پس حتی در بدترین شرایط و علی‌رغم داشتن بی‌اعتمادی کامل سعی می‌کنیم به جلو حرکت کنیم. وی در ادامه گفت: یک روز در سال

دیپلماسی

ویژه

هشدار ارتش اسرائیل درباره ضعف مقابل ایران

اطلاعات ارتش رژیم صهیونیستی به نتانیاهو هشدار داد که بحران کنونی این رژیم با دولت بایدن از نظر ایران در بلندمدت «بسیار جدی و تاثیرگذار» خواهد بود.

به گزارش ایسنا، به نقل ازهاآرتص، ارتش رژیم صهیونیستی روز جمعه به بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر این رژیم درخصوص تبعات تصویب قانون اصلاحات قضایی هشدار داد.

در گزارش اطلاعات ارتش رژیم صهیونیستی آمده است: دشمن تابستان ۲۰۲۳ را نقطه ضعفی تاریخی برای اسرائیل قلمداد می‌کند.

در ادامه این گزارش اشاره شده است: پیش‌تر صحبت‌ها بر روی «ضربه‌های فنی» برای بازآرندگی تمرکز داشت اما جامعه اطلاعاتی درحال حاضر نگران آن است که توانایی‌های کلّی رژیم برای بازآرندگی به دلیل بحران کنونی آسیب‌پذیر شده باشد.

در این گزارش آمده که از دید ایران و حزب‌الله بحران کنونی این رژیم با دولت بایدن در طولانی‌مدت «بسیار جدی و تاثیرگذار» خواهد بود.

این هشدار درحالی منتشر شده است که کنست (پارلمان رژیم صهیونیستی) دوشنبه قانون اصلاحات قضایی را با ۶۴ رأی مثبت تصویب کرد. این قانون شامل لغو «بند معقولیت» است. قانون «بند معقولیت» به دستگاه قضایی رژیم صهیونیستی اجازه نظارت بر تصمیمات دولتی و بازگزی در آن و لغو آن را در صورت مغایرت داشتن با منافع عمومی می‌دهد.

این مساله شامل انتصاب افراد در وزارتخانه‌ها یا تصمیمات دیگری است که با منافع عمومی مغایرت داشته باشد. لغو این قانون به معنای پایان دادن به نقش دادگاه عالی در تصمیمات دولتی به ویژه تعیین وزرا و معاونان آنها است. این قانون موجب اعتراضات گسترده در سرتاسر اراضی اشغالی می‌شود.

پولیتیک

ارزیابی سیاست خارجی دو ساله دولت سیزدهم

«سید محمدحسین ملائک» سفیر سابق ایران در روسیه و چین برای دیپلماسی ایرانی می‌ویسد ؛ پس از دو سال از ریاست بلامنزاع گروه «بکپارچه گرا» در حاکمیت سیاسی کشور مناسب است برخی از تئوری‌ها و گفتمان‌های سیاست خارجی که بسترساز چارچوب تعاملات خارجی است را مورد بررسی قرار دهیم، توفیقات و شکست این نظریه‌ها مورد کنکاش قرار گیرد:

۱- نظریه جدا بودن مذاکرات اتمی از معیشت مردم

این نظریه که بعد از خروج دونالد ترامپ، رئیس جمهوری پیشین آمریکا از مذاکرات برجام مطرح شد، بر پایه رد نظر اعلامی رئیس دولت قبلی که «حتی آب خوردن ما به برجام وصل می‌شود» استوار است. بر این پایه، عدم پیشرفت و دستاورد در مذاکرات هسته‌ای از یک طرف به ناکارآمدی مدیریت اقتصادی دولت ربط دارد که ناتوان در سازماندهی معیشت مردم است و از طرف دیگر به ناتوانی مذاکره کنندگان در پیگیری دستورالعمل‌ها مربوط می‌شد.

در دولت‌اجلس جدید، هم نیم مذاکره کننده تغییر کرد و هم در این چند سال ادعای زیادی روی فروش نفت و فرآورده با دور زدن تحریم‌ها و بازگشت این درآمدها به کشور انجام شد. این در حالی بود که تحریم‌ها به عنوان عنصر اصلی ممانعت استفاده ایران از روابط اقتصادی و تجاری عالی خود با جهان در جای خود مانداگر ماند. اما در عمل آنچه مشاهده می‌شد این بود که شاخص‌های اقتصادی به مراتب از دولت قبلی بدتر شدند. افزایش نقدنگی، افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی، تورم چند ده درصدی، نرخ رشد اقتصادی منفی و کلیه شاخص‌هایی که قرار بود به تحریم ربط نداشته باشند شرایط اقتصادی کشور را بحرانی تر از گذشته کرده‌اند.

در یک نتیجه اجمالی می‌توان گفت که این نظریه از بنیان اشنتباه بود و تحریم‌ها مستقیما به معیشت و اقتصاد کشور مرتبط هستند. باید برای تغییر و تعویض این تئوری فکری کرد.

۲- نظریه نگاه به شرق

این نظریه نیز با این اعدا شکل گرفت که بر اساس شواهدی مبنی بر افول قدرت سیاسی آمریکا نظام جهانی نوینی در حال شکل گیری است که در آن نظام نقش چین و روسیه بسیار عمده خواهد شد و اگر همکاری سازمان یافته ای با این دو کشور شکل گیرد، هم افزایی این نیروی سیاسی سه گانه نه تنها افول غرب را در آسیا سریعتر می‌کند بلکه این دو کشور می‌توانند جایگزین بسیاری از تحریم‌هایی شوند که غرب به رهبری آمریکا بر ایران تحمیل کرده است.

این «تئوری» تا همین اخیرا به هر صورت می‌توانست بسیاری از تحولات در روابط خارجی ایران را تفسیر و توضیح دهد: همکاری نظامی روسیه با ایران در سوریه، همکاری اقتصادی چین با ایران، همکاری‌های تکنولوژیک دو کشور بسا ایران، همکاری چین با ایران در «باندی کرونا» ماورهای نظامی دریایی سه کشور در خلیج فارس، پذیرش ایران در سازمان شانگهای، حمایت جدی نماینده‌های روسیه و چین در سازمان ملل از موضع ایران در مذاکرات هسته‌ای و… اما مواضع اخیر چین و روسیه در حمایت از ادعای ارضی امارات عربی متحده بر سه جزیره ایرانی خلیج فارس مبانی این همکاری سه جانبه را قدری مخدوش کرد. قبلا توافق روسیه با اسرائیل برای ندیده گرفتن حملات صهیونیست‌ها به مواضع مربوط به ایران در سوریه به طرف ایرانی این هشدار را داده بود که برنامه کاری کشورهای بزرگ الزما نمی‌تواند با خواست طرف ایرانی منطبق باشد و حتی می‌تواند رنگ و بوی خشونت هم بگیرد. لیکن گسترش این سیاست ضد ایرانی به حوزه خلیج فارس دیگر رنگ خطر را برای این همکاری دوجانبه در این مدل سه کشوری (تحت عنوان نگاه به شرق) به صدا در آورد. نتیجه آنکه در واکنش، تعدادی از نظریه پردازان سیاست خارجی عدم وجود رابطه با آمریکا را دلیل این خیره سری چین و روسیه اعلام کرده و اکثرا نمونه هند را به عنوان الگو برای سیاست خارجی کشور پیشنهاد دادند. این عکس العمل احساسی در واقع از ضعف بینایی جامعه سیاسی فکری حاکم است که در بنیان خود بدون اصول و در چشم انداز خود فاقد برنامه کوتاه مدت و میان مدت است. بحث عمیق تر در این خصوص نوشته دیگری را می‌طلبد.

در مجموع می‌توان گفت که تئوری «نگاه به شرق» توانایی‌های زیادی برای ارتقاء موقعیت کشور دارد، اما خوش خیالی اتحاد با این دو کشور و اتکاء به آنها باید مورد تجدید نظر جدی قرار بگیرد و حتی مسئولینی که چنین اعتقادی داشته اند باید مورد تجدید نظر قرار گیرند.

۳- گفتمان جبهه مقاومت

این تئوری یا گفتمان گل رسبد نظریه سیاسی در روابط خارجی جمهوری اسلامی است که در مقابل سیاست‌های تهاجمی آمریکا و اسرائیل علیه انقلاب اسلامی به طور عام شکل گرفته و تقریبا همه تعاملات ایران در منطقه خاورمیانه از لبنان تا خلیج فارس را بدرستی توضیح می‌دهد. این گفتمان در واقع هسته اصلی تمام سیاست‌های ضدیت با آمریکا را در برمی‌گیرد.

پولیتیک

خبر اسلام آباد درباره سفر امیرعبداللهیان

منابع خبری پاکستانی از برنامه دولت این کشور برای میزبانی از وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خبر داده و نوشتند که حسین امیرعبداللهیان تا روزهای آینده سفر رسمی به اسلام‌آباد انجام خواهد داد. به گزارش روز شنبه ایرنا، روزنامه پاکستانی اسپرس تریبیون امروز به نقل از منابع آگاه نوشت که حسین امیرعبداللهیان قرار است در دعوت همتای پاکستانی خود سوم اتوم (۱۲ مرداد) سفر رسمی به اسلام‌آباد انجام دهد.

در این گزارش آمده است: وزیر خارجه ایران علاوه بسر دیدار با بلاول بوتو زرداری همتای پاکستانی خود با برخی دیگر از مقامات این کشور نیز دیدار خواهد کرد. سفر به کراچی نیز در دستورکار امیرعبداللهیان قرار خواهد داشت. تاکنون منابع رسمی در پاکستان درخصوص هرگونه برنامه سفر امیرعبداللهیان به این کشور اظهار نظری نکرده‌اند. روزهای گذشته نیز برخی از رسانه‌های پاکستان به نقل از منابع آگاه از سفر اتی وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران به اسلام‌آباد گفته و اعلام کردند که این بازدید به دعوت رسمی زرداری وزیر خارجه پاکستان انجام خواهد شد. مستگویی وزارت امور خارجه پاکستان به واکنش به گزارش‌ها درباره سفر وزیر امور خارجه ایران گفت که هر زمان برنامه نهایی برای میزبانی از مهمان خارجی در دستور کار باشد وزارت خارجه پاکستان آن را در زمان لازم اعلام خواهد کرد. حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه ایران اواخر آذرماه ۱۴۰۰ برای شرکت در نشست اضطراری سازمان همکاری اسلامی درباره افغانستان و دیدار با مقام‌های پاکستانی به اسلام‌آباد سفر کرد. امیرعبداللهیان شنبه هفته گذشته با بلاول بوتو زرداری وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی پاکستان گفتگو کرد و طرفین ضمن محکوم ساختن هتک حرمت به قرآن کریم و سووند و اخیرا در دانمارک، که تاکیدکردند: آزادی بیان نباید سایر آزادی‌ها را تحت‌تاثیر قرار دهد و این بدست از اقدامات با منزلت انسانی و حقوق بشر در تضاد هستند. وزیر امور خارجه ایران ماه گذشته در تهران میزبان قائم مقام وزارت امور خارجه و فرمانده ارتش پاکستان بود.

قائم مقام وزیر امور خارجه آمریکا که به تازگی بازنشسته شده، گفته دیپلماسی بهترین راه برای «جولگری از دستبایی ایران به تسلیحات هسته‌ای» است. وندی شرم، قائم مقام وزیر خارجه و نماینده پیشین آمریکا در مذاکرات هسته‌ای با ایران که قرار است بازنشسته شود، در گفت‌وگویی با